

Domov>Družinske zadeve in dedovanje>Zakonita selitev v tujino z otroki

Zakonita selitev v tujino z otroki

Hrvaška

1 V katerih primerih lahko eden od staršev zakonito premesti otroka v drugo državo brez soglasja drugega starša?

Kar zadeva okoliščine, v katerih lahko eden od staršev otroka zakonito premesti v drugo državo brez soglasja drugega starša, je treba razlikovati med naslednjima primeroma:

(a) kadar želi starš, pri katerem otrok živi, otroka zakonito premestiti v drugo državo in

(b) kadar želi starš, pri katerem otrok ne živi, vendar ima z njim stike, otroka zakonito premestiti v drugo državo.

(a) Starš, pri katerem otrok živi, lahko otroka po razvezi zakonske zveze v okviru izvajanja vsakodnevnih starševske skrbi zanj zakonito premesti v drugo državo (npr. na enodnevni izlet), če to ne ogrozi pravice drugega starša do stikov z otrokom, kot je določeno v členih 95 in 119 družinskega zakona (*Obiteljski zakon*) (*Narodne novine* (NN; Uradni list Republike Hrvaške), št. 103/15, v nadaljnjem besedilu: DZ 2015). To pomeni, da ima vsak od staršev, ne glede na to, ali sta skupaj ali posamično odgovorna za varstvo in vzgojo otroka, pravico, da samostojno sprejema vsakodnevne odločitve v zvezi z otrokom, ko je ta v njegovem varstvu (člen 110 DZ 2015). Če sta starša po razvezi zakonske zveze skupaj odgovorna za otrokovo varstvo in vzgojo (člen 104 DZ 2015), morata odločitve, ki so pomembne za otroka, sprejemati sporazumno (člen 108 DZ 2015). Glede na to, da občasno potovanje v drugo državo (npr. enodnevni izlet) ne pomeni, da se namerava spremeniti otrokovo stalno ali začasno prebivališče, in tako ni vključeno na izčrpn seznam pomembnih individualnih otrokovih pravic, kot so določene v členu 100 DZ 2015, bi bilo zato treba ustrezno uporabiti določbe člena 99(2) DZ 2015. Enako velja v primeru, ko je starš, pri katerem otrok živi po razvezi zakonske zveze, delno posamično odgovoren za izvajanje starševske skrbi (člen 105 DZ 2015). Če pa ima starš, pri katerem otrok živi po razvezi zakonske zveze, na podlagi sodne odločbe izključno posamično odgovornost za izvajanje starševske skrbi, za začasno premestitev otroka v drugo državo ne potrebuje soglasja drugega starša (člen 105(5) DZ 2015).

(b) Če se starš, pri katerem otrok ne živi po razvezi zakonske zveze, vendar z njim ohranja stike, odloči otroka zakonito premestiti v drugo državo, to lahko stori, če gre za začasno bivanje v drugi državi (npr. enodnevni izlet) v času, ko ima pravico do neposrednih stikov z otrokom (člen 121 DZ 2015), in če mu ta pravica ni bila odvzeta ali omejena s sodno odločbo (členi od 123 do 126 DZ 2015). To pomeni, da ima vsak od staršev, ne glede na to, ali sta skupaj ali posamično odgovorna za varstvo in vzgojo otroka, pravico, da samostojno sprejema vsakodnevne odločitve v zvezi z otrokom, ko je ta v njegovem varstvu (člen 110 DZ 2015). Če sta starša po razvezi zakonske zveze skupaj odgovorna za otrokovo varstvo in vzgojo (člen 104 DZ 2015), morata odločitve, ki so pomembne za otroka, sprejemati sporazumno (člen 108 DZ 2015). Glede na to, da začasno bivanje v drugi državi v času, ko ima starš pravico do neposrednih stikov z otrokom (npr. enodnevni izlet), ne pomeni, da se namerava spremeniti otrokovo stalno ali začasno prebivališče, in tako ni vključeno na izčrpn seznam pomembnih individualnih otrokovih pravic, kot so določene v členu 100 DZ 2015, bi bilo zato treba ustrezno uporabiti določbe člena 99(2) DZ 2015. Enako velja, kadar je starš, pri katerem otrok živi po razvezi zakonske zveze, delno posamično odgovoren za izvajanje starševske skrbi (člen 105 DZ 2015), ker ima starš, ki ima neposredne stike z otrokom, svobodo in pravico, da otroka zastopa v vsakodnevnih zadevah v času, ko je otrok v njegovem varstvu (v skladu s členoma 110 in 112 ter v povezavi s členom 105(1) DZ 2015).

V teh primerih je treba poudariti pomen določb člena 111 DZ 2015. Tako morata oba starša, ne glede na to, ali sta skupaj ali posamično odgovorna za izvajanje starševske skrbi, med seboj izmenjevati informacije o otroku, kar vključuje informacije o morebitni premestitvi otroka v tujino. Poleg tega, da je to pravna obveznost staršev, so za prečkanje državne meje potrebni osebni in drugi dokumenti, ki jih mora otrok oziroma vsak od staršev imeti s seboj.

Če eden od staršev meni, da bi lahko drugi starš zlorabil tako začasno premestitev otroka v tujino, lahko od sodišča zahteva naložitev enega od ukrepov iz člena 418 DZ 2015 v nepravdnem postopku, da se zagotovi izvršitev odločbe o stikih med staršem in otrokom, ali naložitev enega od ukrepov iz člena 419 DZ 2015, s katerim se zagotovi vrnitev otroka.

Najbolj zaželeno je, da se starša sporazumno dogovorita o teh in podobnih zadevah, ki jih lahko nato uredita v sporazumu o skupni starševski skrbi (člen 106 (3) DZ 2015).

2 V katerih primerih je za premestitev otroka v drugo državo nujno soglasje drugega starša?

Za vsako (trajno) premestitev otroka v drugo državo, s katero bi se spremenilo stalno ali začasno prebivališče otroka, je potrebno soglasje obeh staršev. Ne glede na to, ali sta starša skupaj odgovorna za vzgojo in varstvo otroka ali pa ima eden od njiju delno posamično odgovornost, mora starš, ki otroka premesti v drugo državo in s tem spremeni njegovo stalno ali začasno prebivališče, za to dobiti pisno soglasje drugega starša (člena 100 in 108 DZ 2015). Če pa je starš, pri katerem otrok živi po razvezi zakonske zveze, izključno posamično odgovoren za izvajanje starševske skrbi, ne potrebuje soglasja drugega starša za premestitev otroka v drugo državo, da se spremeni otrokovo stalno ali začasno prebivališče (člen 105(5) DZ 2015).

3 Kako je mogoče otroka zakonito premestiti v drugo državo, če drugi starš za premestitev ne da potrebnega soglasja?

Če želi starš s premestitvijo otroka v drugo državo spremeniti otrokovo stalno ali začasno prebivališče in ne more dobiti pisnega soglasja drugega starša, potem sodišče v nepravdnem postopku odloči, kateri od staršev bo v tej zadevi zastopal otroka s ciljem zaščite njegove koristi (člena 100(5) in 478(1) DZ 2015). Pred začetkom tega nepravdnega postopka mora potekati izvensodni postopek obveznega svetovanja, v katerem poskušajo strokovnjaki iz centra za socialno delo staršema pomagati, da se sporazumeta o zadevi (člen 481 DZ 2015 – izvensodni postopek obveznega svetovanja kot procesna zahteva za začetek postopka iz člena 100(5) DZ 2015). Če se starša med potekom obveznega svetovanja ne moreta sporazumeti, o zadevi odloči sodišče v nepravdnem postopku, v katerem se zlasti upoštevajo: starost in mnenje otroka, otrokova pravica do stikov z drugim staršem, želja in pripravljenost staršev, da sodelujeta pri izvajanju svojih starševskih pravic, osebne okoliščine staršev, razdalja med krajem stalnega ali začasnega prebivališča staršev in krajem, kamor naj bi bil otrok premeščen, prometne povezave med tema krajema ter pravica starša do prostega gibanja (člen 484 DZ 2015).

Vendar je treba poudariti, da če je eden od staršev izključno posamično odgovoren za izvajanje starševske skrbi v zvezi z otrokom, ne potrebuje soglasja drugega starša za premestitev otroka v drugo državo, da se spremeni otrokovo stalno ali začasno prebivališče, tako da v takem primeru nasprotovanje drugega starša nima pravnega učinka (člen 105(5) DZ 2015).

4 Ali za začasno premestitev (npr. dopust, zdravstvena oskrba itn.) in za trajno premestitev veljajo ista pravila? Priložite ustrezne obrazce za soglasje, če ti obstajajo.

Kot je navedeno v odgovorih na vprašanja od 1 do 3, so z DZ 2015 pravice in obveznosti staršev urejene različno glede na to, ali gre za začasno premestitev otroka v drugo državo (npr. enodnevni izlet, ki ne ogroža pravic drugega starša) ali za trajno premestitev otroka v drugo državo zaradi spremembe njegovega stalnega ali začasnega prebivališča.

Zadnja posodobitev: 20/11/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.